

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS MATOS • MAAMAR 6

החלצו מאתכם וגו'

“Armai dentre vós”

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/matos/6/

1 החלצו מאתכם וגוי. וצ"ל דה"ל [דהוה ליה למימר] יחלצו כי החלצו משמע כולכם וכיון שנאמר מאתכם דהיינו מקצתם אלף למטה א"כ ה"ל [הוה ליה למימר] יחלצו.

“Armam-se dentre vós (hechaltzu me’itchem)”, etc. É preciso entender isso, pois deveria ter dito yechaltzu (“que [homens] se armem”): hechaltzu (“armem-se”) implica todos vós; e, uma vez que diz “dentre vós”, isto é, alguns de vós, “mil de cada tribo”, deveria então ter dito yechaltzu.

גם מהו ענין נקמת הוי' במדין. גם מהו לכל מטות וה"ל [והוה ליה למימר] מכל מטות. אך הנה בחינת מדין הוא ממש נגד בחי' שם הוי'

Também, o que significa “a vingança de Havayá contra Midian”? E ainda: o que significa “para todas as tribos (lechol matot)”?. Deveria ter dito “de todas as tribos (mikol matot)”. Porém, o nível de Midian se opõe diretamente ao nível do Nome Havayá;

ולכן קודם מתן תורה היה צ"ל הכנעת קליפת מדין ע"י יתרו כהן מדין שאמר עתה ידעתי כו' (כמ"ש בזהר ר"פ יתרו ס"ז ב').

e, portanto, antes da Outorga da Torá, era preciso subjugar a kelipá (casca) de Midian por meio de Yitró, sacerdote de Midian, que disse: “Agora sei”, etc. (como está escrito no Zohar, no início da Parashat Yitró, 67b).

והענין ע"ד משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] דבשעת מתן תורה נתקבצו כל האומות כו' עד שפתחו כולם ואמרו ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שהעוסק בתורה משים שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה.

O assunto se relaciona ao que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: na época da Outorga da Torá, todas as nações se reuniram, etc., até que todas abriram [a boca] e disseram: “Havayá dará força a Seu povo; Havayá abençoará Seu povo com paz.” E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: aquele que se ocupa da Torá estabelece a paz na morada do Alto e na morada do baixo.

2 ולהבין ב' שלומות הללו צ"ל דהנה בחורבן בהמ"ק [בית המקדש] ראשון אמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] ויתר הקב"ה על עבודת כוכבים וג"ע [וגילוי עריות] וש"ד [ושפיכות דמים] ולא ויתר על ביטול תורה וחורבן בית שני היה רק בשביל עון שנאת חנם לכד.

Para compreender esses dois [tipos de] paz, é preciso dizer o seguinte: a respeito da destruição do Primeiro Templo, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram que o Santo, bendito seja Ele, relevou a idolatria, as relações proibidas e o derramamento de sangue, mas não relevou o abandono da Torá; e a destruição do Segundo Templo ocorreu somente por causa do pecado do ódio gratuito.

3 וא"כ למה עכשיו אריכות הגלות שבית המקדש חרב יותר מיי"ז מאות שנה. וגלות בבל שהיה מפני עבירות חמורות הנ"ל אעפ"כ [אף על פי כן] היה רק שבעים שנה.

Se assim é, por que o exílio atual é tão longo, de modo que o Templo Sagrado permanece destruído há mais de mil e setecentos anos? O exílio da Babilônia, que veio por causa dos graves pecados mencionados acima, durou, apesar disso, apenas setenta anos.

אך הענין הוא כי הנה בשבעה אומות שהיו בארץ בעת שבאו אבותינו לארץ הכנעני והחתי כו' נאמר והיה אשר תותירו מהם כו' כי הם היו שבע מדות הרעות

Mas a explicação é a seguinte: a respeito das sete nações que estavam na terra quando nossos pais chegaram à terra — o cananeu, o hitita etc. — está dito: “E acontecerá que aqueles dentre eles que deixardes permanecer...”, etc.; pois elas correspondiam aos sete atributos emocionais malignos (midot).

לכן כשחטאו ישראל אז בבית ראשון ונתגברו בהם השבע מדות הרעות אלו מפני שהשאירו מהם וכמ"ש

Portanto, quando Israel pecou então, na época do Primeiro Templo, e esses sete atributos malignos se fortaleceram nele, porque haviam deixado alguns deles permanecer, como está escrito

(בשופטים ס"א וס"ב ב') ואתם לא תכרתו ברית כו' ולא שמעתם בקולי כו' ומחמתם נכשלו בעבירות חמורות הנ"ל.

(em Juízes, capítulos 1 e 2): “E não fareis aliança...”, etc.; “mas não escutastes a Minha voz”, etc.; e por causa delas tropeçaram nos graves pecados mencionados acima.

ע"כ היה הגלות בבל שבעים שנה שע"ז נתקנו שבע מדות הנ"ל לכל מדה עשר שנה כי כל אחד כלולה מעשר.

Por isso, o exílio babilônico durou setenta anos, pois, por meio dele, foram retificados os sete atributos mencionados acima: dez anos para cada atributo, visto que cada um é composto de dez.

אך בבית שני לא היה החטא במדות הרעות עצמן כ"א בשנאת חנם והיא קליפת מדין שאינה נחשבת משבעה עממין הנ"ל ואינו רע גמור כמו תאות רעות כו' ניאוף.

No Segundo Templo, porém, o pecado não estava nos próprios atributos malignos, mas no ódio gratuito; e este é a kelipá de Midian, que não é contado entre as sete nações mencionadas acima e não é um mal completo, como os desejos malignos etc., [tais como] o adultério.

כ"א שנאת חנם שזהו לשון מדין ריב ומדון ומדה זו אע"פ [אף על פי] שאינה רע גמור אך הוא מקור התהוות הרע והוא ג"כ הפך הקדושה האלקית (וע"י [ועיין] בזהר ויקרא ד"י ע"ב)

Isto é, o ódio gratuito, pois esse é o sentido da palavra Midian: contenda e discórdia (madon). E esse traço, embora não seja um mal completo, é, apesar disso, a fonte da qual o mal vem a existir; além disso, é também o oposto da santidade divina (veja também o Zohar, Vayikra, 16b),

שהיא דוקא בחינת אחדות והתכללות שהוא יסוד כל התורה כמ"ש הלל הזקן דעלך סני כו' ואידך פירושא הוא

que consiste precisamente na qualidade da unidade e da inclusão mútua, fundamento de toda a Torá, como disse Hilel, o Ancião: "O que é odioso para ti...", etc.; "e o restante é sua explicação".

והיינו משום דכך הוא למעלה הוי' אחד בחי' אחדות והתכללות איהו וגרמוהי חד כו' הוא היודע והוא הדעה כי פי' אחד אין פירושו מהו"ע [מהותו ועצמותו] ית' דהוא נקרא יחיד

E isso se deve ao fato de que assim é no Alto: "Havayá é Um" — a qualidade da unidade e da inclusão mútua, "Ele e Seus recipientes" (ihu vegarmohi) são um, etc.; "Ele é o Conhecedor e Ele é o Conhecimento". Pois o significado de "Um" não é o Seu ser e essência, bendito seja Ele, que é chamado "Singular" (Yachid);

אך פי' אחד היינו אחד בז' רקיעים והארץ ולמעלה הוא בחינות ז' מדות שכולם בטלים ומתכללים באחד וע"כ בחי' מדין ונרגן מפריד הוא המנגד לשם הוי'

mas o significado de "Um" é: Um nos sete céus e na terra, que, no Alto, correspondem aos sete atributos, todos anulados e incluídos no Um. Portanto, o nível de Midian e "o murmurador separa" são o que se opõe ao Nome Havayá,

שהוא אחד שגם כל המדות וההפכיים כולם מתאחדין ובטלים באור הוי' כוי' וע"כ גלות זה שהוא תיקון ובירור בחיי שנאת חנם משתהה זמן רב יותר.

que é Um, pois até mesmo todos os atributos e seus opostos se unem e se anulam na luz de Havayá, etc. Portanto, este exílio, que é a retificação e o refinamento do aspecto do ódio gratuito, dura muito mais tempo.

4 וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] ראשונים שנתגלה עוונם נתגלה קצם כוי' פי' נתגלה ע וונם שהיה רע גמור ע"כ עשו תשובה ע"ז מיד.

E é isso que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Os primeiros, cujo pecado foi revelado, tiveram seu fim revelado”, etc. Isto é: seu pecado foi revelado, pois era um mal completo; por isso, fizeram teshuvá (retornaram) por causa dele imediatamente.

משא"כ אחרונים שלא נתגלה עוונם דהיינו ענין שנאת חנם שכל אחד מטעה א"ע [את עצמו] שאין זה עון גמור ע"כ לא נתגלה קצם מפני שאין מתחרטין כ"כ [כל כך] מזה

Ao passo que os últimos, cujo pecado não foi revelado — isto é, a questão do ódio gratuito, a respeito do qual cada pessoa ilude a si mesma, pensando que não se trata de um pecado completo —, por isso seu fim não foi revelado, pois as pessoas não se arrependem tanto disso

(וכמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] ברבינו יונה רפ"ק [ריש פרק קמא] דברכות שלכך האשם שתי סלעים וחטאת בת דנקא דכיון שהאשם בא על ספק חטא אינו מתחרט כ"כ [כל כך] כוי' ע"ש), או

(como escreve Rabbeinu Yonah em linhas semelhantes, no início do primeiro capítulo de Bera-chos: por isso a oferta de culpa vale duas sela'im, e a oferta pelo pecado vale uma danka, pois, uma vez que a oferta de culpa é trazida por um pecado duvidoso, a pessoa não se arrepende tanto, etc.; veja ali). Ou

כמו עד"מ לברר הפסולת הדק צריך שהות יותר מן הפסולת הגס שהוא ניכר לכל שהוא פסולת.

como, por exemplo, separar o resíduo fino exige mais tempo do que o resíduo grosso, que todos reconhecem como resíduo.

וכן בדינים בגמרא א"צ [אין צריך / אינו צריך] עיון שהעורב אסור והיונה מותרת, אבל לברר דינים המסופקים שאין איסורין ניכר צריך טורח וזמן רב יותר בפלפול ועיון שאח"כ מכירין

Assim também quanto às leis na Guemará: não é preciso estudar [para saber] que o corvo é proibido e a pomba permitida; mas esclarecer leis duvidosas, nas quais a proibição não é evidente, exige esforço e muito mais tempo de debate e estudo, após o que se reconhece

שהוא אסור וכמ"כ [וכמו כן] תיקון ובירור עון שנאת חנם לפי שאינו נחשב כ"כ [כל כך] לרע גמור בעיני האדם מפני שמדמה ששונאו בדין ע"כ צריך ע"ז זמן רב.

que é proibido. O mesmo se aplica à retificação e ao refinamento do pecado do ódio gratuito: como ele não é considerado tanto um mal completo aos olhos da pessoa, pois ela imagina que odeia o outro com razão, isso exige muito tempo.

אך להבין קצת חומר ענין זה דשנאת חנם איך שהוא המנגד ממש לשם הוי'. והענין דשם הוי' נק' ע"ש [על שם] שמהוה מאין ליש.

Mas, para compreender um pouco a gravidade desta questão do ódio gratuito, como ele é exatamente o oposto do Nome Havayá: a explicação é que o Nome Havayá é assim chamado porque faz existir (mehavê) do nada (ayin) algo que existe (yesh).

5 והנה ידוע הקושיא למה נק' ההתהוות מאין ליש הלא אדרבה הוא ית' היש האמיתי וכולא קמיה כלא חשיב ואין ואפס ממש.

Ora, é conhecida a pergunta: por que a vinda à existência é chamada “de nada a algo”? Pelo contrário: Ele, bendito seja, é o verdadeiro Algo (Yesh), e “tudo diante Dele é considerado como nada”, verdadeiramente nada e nulidade.

אך הענין הוא משום שא"ס ב"ה כשמו כן הוא אין לו תחלה כוי ולכך כשהיה צ"ל המשכת האור להתהוות הנבראים בעלי גבול א"א להיות ע"י השתלשלות עילה ועלול שא"כ היה הכל בחי' בלי גבול,

Mas a explicação é a seguinte: o Infinito (Ein Sof), bendito seja, é tal como Seu nome indica; Ele não tem princípio, etc. Portanto, quando foi necessário fazer com que a luz se estendesse para dar existência a seres criados que têm limites, isso não poderia ocorrer por meio de uma cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) de causa e efeito, pois, se assim fosse, tudo seria ilimitado;

אלא צ"ל צמצום עצום בתחלה שיהיה הגילוי רק בחינת הארה מצומצמת לבד בכדי שאז יוכל להיות בחינת הארה זו מקור ושרש להתהוות עולמות בעלי גבול ושלא יתבטלו במציאות

ao contrário, foi necessário que houvesse, de início, um tsimtsum (contração) imenso, para que a revelação fosse apenas uma iluminação contraída, a fim de que essa iluminação pudesse então ser a fonte e a raiz da vinda à existência de mundos que têm limites, e para que eles não fossem anulados da existência.

וזהו ענין היו"ד דשם הוי"י שהוא בחינת צמצום ישת חשך סתרו רק גילוי בחינת נקודה ויצא ככרך חצו כו'

E este é o significado do yud do Nome Havayá: ele corresponde ao nível do tsimtsum, “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”; há somente a revelação de um ponto, “e Sua flecha sai como relâmpago”, etc.

ואחר היו"ד נמשך בחי' ה' שיש בו אורך ורוחב והוא בחי' סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין] למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית שכ"ז [שכל זה] נמשך אחר בחי' היו"ד.

Depois do yud, estende-se o nível do hei, que tem comprimento e largura; ele corresponde à luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) e à luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), para cima, sem fim, e para baixo, sem limite. Tudo isso se estende depois do nível do yud.

6 ולכן נקרא הבריאה יש מאין שמקור התהוות היש הוא ע"י בחי' מה שהוא אין וכלא חשיב לגבי מהותו ועצמותו שלמעלה מבחי' צמצום זה ועמ"ש בד"ה וירא ישראל.

Por isso, a criação é chamada “algo a partir do nada” (yesh me'ayin): pois a fonte da formação do algo é aquilo que é “nada” e “considerado como nada” em relação ao Seu ser e à Sua essência, que estão acima deste tsimtsum. Veja também o que está escrito no discurso que começa “E Israel viu”.

וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] כברייתו של עולם ברישא חשוכא הוא בחינת הצמצום [הצמצום] (וע' בזהר כפ' בלק) (דקצ"א) שפ"י שחור [שחורה] אני שהוא בחי' היוד דלית ביה חיוורי והדר נהורא הוא בחי' ההתפשטות.

E isso é o que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Como na criação do mundo: primeiro, escuridão”; este é o nível do tsimtsum (e veja o Zohar, Parshas Balak) (página 191), que explica “sou negra” como o nível do yud, que não contém brancura alguma; “e depois, luz”; este é o nível da expansão.

והנה הצמצום וההתפשטות הם ב' מדות ההפכיים וצריך שיהי' [שיהיה] בחי' ממוצע שיחבר ב' ההפכיים הללו

Ora, o tsimtsum e a expansão são duas qualidades opostas, e é necessário que haja um intermediário para unir esses dois opostos;

והיינו ע"י בחי' שלמעלה משניהם שהוא המשכה מאור א"ס ב"ה דקמיה כחשכה כאורה כי חשוכא ונהורא זהו שייך רק בבחינת ומדרגות ברייתו של עולם,

e isso se dá por meio de um nível que está acima de ambos, a saber, uma emanção da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, diante de Quem “a escuridão é como a luz”; pois escuridão e luz aplicam-se somente aos níveis e graus da criação do mundo,

אבל קודם שנברא העולם לא שייך בחינות אלו וע"י המשכה מבחינה זו יוכל להיות קשר וחיבור בין שני ההפכיים עד שבחי' חו"ב [חכמה ובינה] שהן בחי' יו"ד וה"א נעשו

mas, antes de o mundo ser criado, esses níveis não se aplicam. E, por meio de uma emanção desse nível, pode haver um vínculo e uma união entre os dois opostos, de modo que Chochmá (sabedoria) e Biná (entendimento), que são o yud e o hei, tornam-se

תריין ריעין דלא מתפרשין אע"פ [אף על פי] שהן בעצם ב' הפכיים ונקרא אין ויש ומ"מ ע"י המשכה מאור א"ס ב"ה שלמעלה מבי' הבחי' הם מתכללים והיו לאחדים והמשכה זו מרומזת בקוצו של יו"ד

“dois companheiros que nunca se separam”, embora, em sua essência, sejam dois opostos e sejam chamados “nada” e “algo”. Não obstante, por meio de uma emanção da Luz Infinita, bendito seja Ele, que está acima de ambos os níveis, eles se incluem um no outro e tornam-se um. E essa emanção é aludida na ponta do yud,

שהוא למעלה מעלה מבחי' היו"ד ועי"ז מתפשט ומתחבר היו"ד בה"א [בית הלל אומרים] וכמבואר בפרדס שהיו"ד יש לה ג' קוצין ומקוץ התחתון נמשך הה"א ובקוץ התחתון יש בחי' קוץ העליון

que está muito, muito acima do nível do yud; e, por meio dela, o yud se expande e se une ao hei. Conforme explicado no Pardes, o yud tem três pontas; da ponta inferior estende-se o hei, e na ponta inferior há o aspecto da ponta superior.

ונמצא שזה שיתפשט ויומשך היו"ד בה"א [בית הלל אומרים] נמשך ע"י קוצו של יו"ד שהוא למעלה מעלה מעצם בחי' היו"ד והוא הוא המחבר היו"ד עם הה"א

Conclui-se que a expansão e a extensão do yud para dentro do hei ocorrem por meio da ponta do yud, que está muito, muito acima do nível essencial do yud; e é ela que une o yud ao hei.

(ועמ"ש בזה באריכות ע"פ לך לך ועיין בזהר פ' ויקרא) (ד"י [די יסודות] ע"ב ודי"א ע"ב) ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם בשם הרח"ו [הרבי חיים ויטאל] שקוץ התחתון הוא הדעת

(E veja o que está escrito sobre isso extensamente a respeito de ["Vai para ti" (Lech Lechá)]; e veja o Zohar, Parashat Vayikrá) (páginas 10b e 11b), e o Mikdash Melech ali, em nome de Rabi Chaim Vital, que a ponta inferior é Daat (conhecimento);

והיינו שהדעת הוא המחבר חו"ב [חכמה ובינה] ועיין בזהר הרקיע ר"פ בראשית גבי עאלת אות צ' כו' ע"ש ובזהר פ' אחרי (דע"ז [דעבודה זרה] ב') גבי

isto é, Daat é o que une Chochmá e Biná. E veja o Zohar HaRakia no início de Parashat Bereshit, sobre "A letra tsadi entrou" etc.; veja ali. E no Zohar, Parashat Acharei (página 77b), sobre

אלא במזלא תליא חבורא דלהון כו' ובסה"מ [ובספר הדרת מלך] (ס"י קט"ו) בשם הלק"ת [הלקוטי תורה (להארי"ל)] ובפע"ח [ובפרי עץ חיים] (שער הברכות פ"ג [פרק ג']) ע"פ ושבילך במים רבים ועוד בסה"מ [בספר הדרת מלך] (ריש ס"י קנ"ו).

"mas a união delas depende do mazal" etc.; e em Sefer Hadrash Melech (seção 115), em nome do Likkutei Torah do Arizal; e em Pri Etz Chaim (Sha'ar HaBerachos, capítulo 3), a respeito de ["e Teu caminho está nas grandes águas"]; e ainda em Sefer Hadrash Melech (início da seção 156).

ועי' עוד בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך קוץ. וזהו ענין שהעוסק בתורה משים שלום בפמליא של מעלה כי

E veja também o Pardes, em Erchei HaKinuyim, verbete "Kotz" (ponta). E este é o sentido de ["aquele que se ocupa com a Torá traz paz à família do Alto"]: pois

הנה בחי' הגורם להיות השפעה זו מעצמות א"ס ב"ה לחבר בחי' י"ה הוא ע"י התורה וזהו או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי שלום לי ממש

aquilo que causa esse fluxo da essência do Infinito, bendito seja Ele, para unir o yud e o hei, ocorre por meio da Torá. E este é [o sentido de] "Ou que se apodere da Minha fortaleza, para que faça paz por Mim": paz por Mim, literalmente,

היינו בבחי' י"ה דשם הוי' והטעם הוא משום דאורייתא מחכמה נפקת וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו וא"כ ממשיך שיהיה הקב"ה שהוא עצמות א"ס ב"ה נמשך ומתלבש בהתורה דמחכמה נפקת

isto é, no yud e no hei do Nome Havayá. A razão é que “a Torá provém de Chochmá”, e nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Quem quer que leia e estude, o Santo, bendito seja Ele, lê e estuda diante dele.” Portanto, ele atrai [isso] para baixo, de modo que o Santo, bendito seja Ele, que é a essência do Infinito, bendito seja Ele, seja atraído para baixo e revestido na Torá, que “provém de Chochmá”.

וזהו עוסק בתורה לשמה לשם התורה עצמה וגם לשמה לשם ה' יען שעייז נעשה חיבור אותיות י"ה

E este é [o sentido de] quem se ocupa com a Torá lishmá: por sua causa, em prol da própria Torá; e também lishmá: l'shem hei, “em prol do hei”, pois por meio disso se realiza a união das letras yud e hei.

ולכן נק' התורה שלום (כי עייז נמשך בחי' ומדרגת הקוץ העליון כו' כי אורייתא מחכמה נפקת ושרשה ומקורה מבחינה שלמעלה מהחכמה כי תרי"ג מצות דאורייתא עם ז' מצות דרבנן הם בחי' כתר תר"ך עמודי אור

Por isso, a Torá é chamada “paz” (pois por meio dela é atraído o nível e o grau da ponta superior etc.; porque “a Torá provém de Chochmá”, e sua raiz e fonte estão num nível acima de Chochmá; pois as 613 mitzvot da Torá, junto com as sete mitzvot dos Rabinos, correspondem ao nível de Kéter (a Coroa), os 620 pilares de luz;

וכמו העמוד שמחבר הגג עם הקרקע כך עייז נעשה התחברות י"ה שיהי' [שיהיה] נמשך ההמשכה ומתפשטת גם למטה כו' ועמ"ש בד"ה אחרי הוי' אלקיכם תלכו גבי ובקולו תשמעו ומ"ש בד"ה ביום השמע"צ [השמיני עצרת] מענין או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי כו'):

E assim como uma coluna une o telhado ao chão, por meio disso se realiza a união do yud com o hei, de modo que o fluxo seja atraído e se estenda também para baixo, etc. E veja o que está escrito no maamar que começa “Após Havayá, vosso D'us, andareis”, sobre “e à Sua voz escutareis”, e o que está escrito no maamar que começa “No dia de Shemini Atzeret”, a respeito de “Ou que se apodere da Minha fortaleza, para que faça paz por Mim”, etc.):

7 ב וענין השלום בפמליא של מטה הוא באותיות ו"ה שבשם. כי הנה כתיב לך ה' הגדולה והגבורה כו' שהם ששה מדות עליונות וזהו בחי' הוי"ו דשם הוי"ה

2. O assunto da paz na assembleia abaixo encontra-se nas letras vav e hei do Nome. Pois está escrito: "Teus, Havayá, são a grandeza e o poder", etc., que são seis atributos supernos; e este é o nível da vav do Nome Havayá.

והנה לעומת זה יש ג"כ ז' מדות הרעות ומקור ושרש יניקתם הוא מבחי' קו השמאל דקדושה וכמ"ש בזהר דאית ימינא ואית שמאלא לעילא בסטרא דקדושה ומקו השמאל משתלשל ונמשך יניקת החיצונים

Ora, em oposição a isso, há também sete atributos maus, e a fonte e raiz de seu sustento provém do nível da linha esquerda da santidade; como está escrito no Zohar, há direita e esquerda no Alto, no lado da santidade; e da linha esquerda descende e se estende o sustento das forças externas.

וכמו נהר דינור נמשך מזיעתן של חיות הרי הגיהנם נתהווה מפסולת הגבורות (ועמ"ש מענין זה בפ' חקת ע"פ זאת חקת התורה כו')

E assim como o Rio de Fogo (Nehar Dinur) provém do suor das Chayot, assim também o Guehinom veio a existir do refugio das Guevurot (e veja o que está escrito sobre este assunto em Parshas Chukas, sobre "Este é o estatuto da Torá", etc.).

ולכן התיקון לזה הוא ע"י שצ"ל שמאלא אתכליל בימינא וכל התורה הוא על יסוד זה וכמ"ש בזהר ר"פ קרח שמזה היה חטא קרח שלא רצה שיהיה שמאלא אתכליל בימינא כו' וזהו הפך יסוד התורה

Portanto, a retificação disso consiste em que "a esquerda seja incluída na direita"; e toda a Torá repousa sobre este fundamento. Como está escrito no Zohar, no início de Parshas Korach, daí veio o pecado de Korach, que não queria que a esquerda fosse incluída na direita, etc.; e isso é o oposto do fundamento da Torá.

ולכן נק' התורה תורת חסד וזהו ימינך ה' נאדרי בכח ועי"ז ימינך ה' תרעץ אויב.

Por isso a Torá é chamada de "Torá de Chessed (bondade)". E este é [o significado de] "Tua mão direita, Havayá, é gloriosa em poder"; e, por meio disso, "Tua mão direita, Havayá, despedaça o inimigo".

8 ועדיין גם כל עונשי התורה עם היותן בחיי גבורות מ"מ הן כלולות בחסדים שהעונש הוא שעייז נעשה תיקון לנפש החוטא וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל חייבי כריתות שלקו נפטרו ידי כריתתן כו'.

Do mesmo modo, também todas as punições da Torá, embora sejam Guevurot, estão, não obstante, incluídas em Chassadim (bondades), pois a punição produz, por meio dela, uma retificação da alma do pecador. Como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: "Todos os que são passíveis de caret (excisão) e receberam açoites ficam isentos de sua pena de caret", etc.

וכן אפי' [אפילו] עונש מיתת ב"ד [בית דין] ארז"ל [אמר רבותינו זכרונם לברכה] גבי עכן יעכרך ה' היום הזה היום הזה אתה עכור ואי אתה עכור לעוה"ב [לעולם הבא] נמצא העונש זהו לתקן נפשו.

Do mesmo modo, também a respeito da punição de morte imposta pelo tribunal, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram acerca de Achan: "Havayá te perturbará neste dia"; neste dia és perturbado, mas não serás perturbado no Mundo Vindouro. Portanto, a punição serve para retificar sua alma.

משא"כ החטא עצמו הוא מר ממות וכמ"ש את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע. נמצא הרע גרוע מן המות (ועמ"ש מזה סדי"ה ויקח קרח).

O pecado em si, porém, é mais amargo do que a morte, como está escrito: "a vida e o bem, a morte e o mal". Portanto, o mal é pior do que a morte (e veja o que está escrito a esse respeito ao final do discurso que começa com "E Korach tomou").

נמצא בתורה בחי' שמאלא אתכלל בימינא משא"כ העונש שהיה קודם מתן תורה היה מבחי' גבורות ממש

Assim, na Torá, há [a qualidade de] o lado esquerdo estar incluído no direito. Já a punição que existia antes da Outorga da Torá provinha do nível das Guevurot propriamente ditas,

כמו גבי דור המבול ארז"ל [אמר רבותינו זכרונם לברכה] דור המבול אין להם חלק לעוה"ב [לעולם הבא] וכו' וכן בדור הפלגה

como no caso da geração do Dilúvio: nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: "A geração do Dilúvio não tem quinhão no Mundo Vindouro", etc.; e o mesmo se deu com a geração da Dispersão.

ונמצא העונש לא היה בשביל תיקון נפשו של החוטא וזהו גבורות גמורות (ואעפ"כ [ואף על פי כן] תכליתן חסד לטובת העולם בכלל ועי' בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ר"פ שופטים)

Portanto, a punição não tinha por finalidade retificar a alma do pecador; eram Guevurot absolutas (ainda assim, seu propósito era a bondade, para o bem do mundo em geral; e veja o Ramaz no início da Parashat Shoftim).

ובחיי זו שיהיה שמאלא אתכליל בימינא נקרא שלום בפמליא של מטה והוא ענין המתקת הגבורות בחסדים.

E este nível, em que o lado esquerdo está incluído no direito, é chamado de paz na família do Alto; e corresponde ao adoçamento das Guevurot por meio dos Chassadim.

וזהו ג"כ ע"י התורה כי הנה בתורה נאמר מימינו אש דת אש שחורה ע"ג [על גבין] אש לבנה וזהו אנכי ולא יהיה לך שהן מקור בחיי חסד וגבורה.

Isso também ocorre por meio da Torá, pois a respeito da Torá está dito: “De Sua mão direita, uma lei de fogo”; fogo negro sobre fogo branco. Isso corresponde a “Eu sou” e “Não terás”, que são a fonte dos níveis de Chessed (bondade) e Guevurá (contenção).

9 וכך גם כל דקדוקי התורה הן בחיי גבורות וצמצוצים שבכך וכך דוקא יוכשר כו' ואם לאו פסול וגבורות אלו הם תכלית החסד שע"י יהי [יהיה] גילוי אלקות.

Assim também, todos os pormenores da Torá são Guevurot e contrações: somente de determinada maneira será válido, etc., e, caso contrário, será inválido. E essas Guevurot são a bondade suprema, pois por meio disso haverá uma revelação da divindade.

וזהו מימינו אש כו' והיינו ג"כ ע"י אור ההמשכה שלמעלה מהשתלשלות משם נמשך להיות התכללות חו"ג [חסד וגבורה] אע"פ [אף על פי] שהן מצד עצמם ב' הפכיים ולהיות שמאלא אתכליל בימינא ורב חסד נוטה כלפי חסד

E este é [o sentido de] “De Sua direita, um fogo”, etc. Isso também ocorre por meio da luz da emanção que está acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut): é de lá que provém a inclusão mútua de Chessed e Guevurá, embora, por si mesmas, sejam dois opostos; e que a esquerda seja incluída na direita, e que “abundante em bondade” se incline para a bondade;

וזהו שלום יעשה לי ממש להיות התכללות המדות איהו וגרמוהי חד שמתייחדין ביחוד גמור ואמיתי עד שהן אחדות ממש:

e este é “Ele fará paz para Mim”, literalmente: que os atributos se incluam uns nos outros, “Ele e Seus recipientes” (ihu vegarmohi) são um, de modo que se unam numa união completa e verdadeira, até serem realmente um.

10 ג והנה כמ"כ [כמו כן] יש ב' שלומות הנ"ל ג"כ בנפש האדם. כי הנה הנפש יש בה ג"כ בחי' שם הוי'

3. Ora, da mesma forma, os dois [tipos de] paz mencionados acima também existem na alma do homem. Pois a alma também contém o nível do Nome Havayá

(וכמ"ש במ"א בפסוק ולא אבה הוי' אלקיך לשמוע אל בלעם כו') וכמ"ש כי שם הוי' נקרא עליך כי הנפש כלולה מע"ס [מעשר ספירות]

(como é explicado em outro lugar, a propósito do versículo: “Mas Havayá, teu D'us, não quis ouvir Bilaam”, etc.); e como está escrito: “que o Nome Havayá é invocado sobre ti”; pois a alma é composta pelas Dez Sefirot.

והנה חו"ב [חכמה ובינה] שבנפש בהם מלוכב בחי' י"ה והנה איתא חכמה מוחא ובינה ליבא וכמאמר הלב מביין.

Ora, na Chochmá (sabedoria) e na Biná (entendimento) da alma estão revestidos o yud e o hei. E foi ensinado: “Chochmá é o cérebro e Biná é o coração”, como diz o dito: “O coração entende”.

וענין ההפרש בין מוח ללב כי המוח הוא קר ולח ששם מקור יסוד המים והליחות והלב הוא משכן יסוד האש.

A diferença entre o cérebro e o coração é que o cérebro é frio e úmido, pois ali está a fonte do elemento da água e da umidade, enquanto o coração é a morada do elemento do fogo.

11 וכך בחי' חכמה ודעת גדולת ה' איך שלגדולתו אין חקר וכולא קמיה כלא חשיב כשהוא משיג זה במוחו

Assim também [é] o nível de Chochmá e o conhecimento (Daat) da grandeza de D'us: como “Sua grandeza é insondável” e “tudo diante Dele é considerado como nada”; quando a pessoa compreende isso em sua mente,

הנה מזה נמשך הביטול רצון לבטל א"ע [את עצמו] לגמרי נגד רצון ה' ולכן נקי בחי' זו יו"ד

disso resulta a autoanulação (bitul) da vontade: anular-se completamente diante da vontade de D'us. Por isso, esse nível é chamado yud,

כי היו"ד הוא בחי' צמצום כמש"ל [כמה שכתוב לעיל] וצמצום זה באדם הוא שיבטל רצונו כוי וכן לבטל א"ע [את עצמו] במחשבה דבור ומעשה שלא לחשוב ולדבר כרצונו כוי גם מזה נמשך הענוה.

pois o yud é o nível do tsimtsum (contração), como explicado acima; e esse tsimtsum no ser humano consiste em anular sua vontade etc., e igualmente anular-se em pensamento, fala e ação, não pensando nem falando conforme deseja etc. Também a humildade resulta disso.

12 ולכן נאמר במשה והאיש משה ענו מאד לפי שהיה מבחי' חכמה. גם בחי' יראה נמשך מהמוח והחכמה כמ"ש ראשית חכמה יראת ה' וגם בחכמה יסד ארץ אבא יסד ברתא שנק' אשה יראת ה'.

Portanto, é dito sobre Moshe: "E o homem Moshe era muito humilde", pois ele pertencia ao nível de Chochmá. Também o temor provém do cérebro e de Chochmá, como está escrito: "O princípio da sabedoria (Chochmá) é o temor de Havayá"; e também: "Com sabedoria Ele fundou a terra": "Abá fundou a filha", que é chamada "uma mulher que teme Havayá".

13 ולכן העצמות נמשכים מן המוח וענין העצמות הוא שיש בהם חוזק גדול וגם הם בחי' עומדים ועמידה היא בחי' ביטול רצון וביטול זה הוא בחוזק גדול

Portanto, os ossos derivam do cérebro. A natureza dos ossos é que possuem grande força e também representam o aspecto de estar de pé; e estar de pé é o aspecto da anulação da vontade, e essa anulação se dá com grande força,

והיינו מחמת ההתמדה בתקיעת הדעת בחוזק בגדולת ה' תמיד ולא שתהא חולפת ועוברת אחר התפלה.

isto é, por causa da constância em fixar a mente (Daat) firmemente na grandeza de D'us, sempre, e não permitir que isso passe e desapareça depois da oração.

אך מ"מ להיות שהמוח מים וליחות הוא בבחי' קרירות. אבל מעלת הלב שם יסוד האש והצמאון בהתגלוי [בהתגלות] אהב' [אהבה] ברשפי אש ממש מקרב איש ולב עמוק

Contudo, como o cérebro é água e umidade, ele se encontra num estado de frieza. Mas a virtude do coração é que nele há o elemento do fogo e a sede, com a revelação do amor em verdadeiras chamas de fogo, "do íntimo do homem e de um coração profundo".

וזהו נמשך מבחי' בינה והוא בחי' ה' שיש לו התפשטות לאורך ורוחב התפשטות המדות אהבה כו' וזהו כונן שמים בתבונה שמים בחינת אש נמשך מבחי' תבונה

Isso provém do nível de Biná (entendimento), que é o aspecto da letra hei, cuja expansão se dá em comprimento e largura: a expansão dos atributos emocionais (midot), do amor etc. E este é [o sentido de] “Ele estabeleceu os céus com entendimento (tevuná)”: os céus, o aspecto do fogo, derivam do nível de Tevuná;

ומזה נמשך בחי' ויגבה לבו בדרכי ה' ואתהלכה ברחבה והנה מהלב נמשך הבשר וזהו לבי ובשרי ירננו כו'.

e disso provém [o aspecto de] “Seu coração se elevou nos caminhos de Havayá” e “Caminharei em lugar amplo”. Ora, do coração provém a carne; e este é [o sentido de] “Meu coração e minha carne cantam de alegria”, etc.

14 והנה באמת צ"ל שני הבחי' דמוח ולב דמעלת האש שבו מבשלים הדבר ונתהפך ע"י האש למהות

Ora, na verdade, são necessários os dois níveis, o do intelecto e o do coração. A virtude do fogo é que, com ele, cozinha-se algo, e, por meio do fogo, isso se transforma em outra

אחר משא"כ בלא אש ישאר על מהותו הראשון כך ע"י האש יוכל להיות התהפכות המדות דנה"ב [דנפש הבהמית] וגם צ"ל בחי' ויגבה לבו כו'.

natureza; ao passo que, sem fogo, permaneceria em sua natureza original. Assim, por meio do fogo, pode haver uma transformação dos atributos emocionais da alma animal. E também é necessário [o aspecto de] “Seu coração se elevou”, etc.

אך מעלת המוח גדול מאד שממנו נמשך חוזה וקיום הביטול רצון במודומ"ע [במחשבה דבור ומעשה] שלהיות נמשך בפועל ממש הוא דוקא ע"י כח המוח וזהו בחכמה יסד ארץ שהוא בחי' מעשה כו' וכן הענוה הוא עיקר גדול.

Mas a virtude do intelecto é muito grande, pois dele provém a força e a permanência da autoanulação (bitul) da vontade no pensamento, na fala e na ação; para que ela se concretize de fato, isso ocorre especificamente por meio do poder do intelecto. E é este [o sentido de] “Com sabedoria fundou a terra”, que corresponde ao nível da ação, etc. Da mesma forma, a humildade é um princípio fundamental.

אך הרי הם ב' הפכיים מים ואש ולכן צ"ל בחי' שלום ביניהם המחברם להיות תרין ריעין ממש.

Mas eles são dois opostos, água e fogo; por isso, é necessário que haja paz entre eles, unindo-os para que sejam verdadeiramente “dois companheiros”.

15 וזהו ענין שלום בפמשמ"ע [בפמליא של מעלה] שבנפש והוא להיות מוח שליט על הלב כי מהלב נמשך בחי' רצוא אם רץ לכך

E este é o conceito de paz na corte celestial que há na alma: que o cérebro governe o coração. Pois do coração provém o nível de correr (ratzo), “se teu coração correr”;

אבל אח"כ צ"ל שוב והוא העיקר וגם בענין ויגבה לבו ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ת"ח [תלמיד חכם] / תלמידי חכמים] צ"ל בו שמינית שבשמינית כו'.

mas, depois, é preciso haver retorno (shov), e esse é o principal. E também a respeito de “seu coração se elevou”, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram que um erudito da Torá deve ter um oitavo de um oitavo [de orgulho], etc.

א"כ הענוה צ"ל הרבה יותר ויותר מבחי' ויגבה לבו כו' ועמ"ש מזה בד"ה יביאו לבוש מלכות, וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] המתפלל צריך לכרוע עד שיראה איסר כנגד לבו פי' איסר לשון קשר

Se assim é, a humildade deve ser muito, muito maior do que [a qualidade de] “seu coração se elevou”, etc.; e veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa “Que tragam vestes reais”. E é isso que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: quem reza deve curvar-se até que se veja um issar diante de seu coração. O sentido é que issar é um termo que significa ligação,

וכמו ואסרה אסר והוא לקשר בחי' המשכ' מהמוח אל הלב שיהיה המוח שליט על הלב ויתקיימו ב' המעלות שבמוח ולב ועד"ז היו הכהנים והלויים שעבודת הכהנים בחשאי והוא מבחי' חכמה ולוים בשירה וזמרה כו'

como em “e ela liga um vínculo (ve'asrah issar)”; isto é, ligar o fluxo do cérebro ao coração, para que o cérebro governe o coração e se mantenham as duas qualidades, a do cérebro e a do coração. De modo semelhante eram os Kohanim e os Levitas: o serviço dos Kohanim era em silêncio, e isso corresponde ao nível de Chochmá (sabedoria); e os Levitas [serviam] com canto e música, etc.,

בחי רצוא וכתיב גבי לוי וילוו עליך וישרתוך שהיו בטלים לגבי הכהנים והנה שלום זה בפמליא של מעלה הוא על ידי עסק התורה

o nível de correr. E está escrito a respeito dos Levitas: “que se juntem a ti e te sirvam”, pois estavam anulados diante dos Kohanim. Ora, essa paz na corte celestial se dá por meio do estudo da Torá,

שהיא המשכת רצון העליון שלמעלה מחו"ב [מחכמה ובינה] והוא העושה שלום ביניהם וכמ"ל [וכמה שכתוב

לעיל] בענין קוש"י [קוצו של יו"ד] וכך יש בנפש ג"כ בחי קוצו של יו"ד והוא הרצון שלמעלה מהטעם כו'

que é a atração da Vontade Suprema, acima de Chochmá e Biná (entendimento), e é ela que faz a paz entre elas, como explicado acima a respeito da ponta do yud. Assim também há na alma o nível da ponta do yud: a vontade que está acima da razão, etc.;

וממנו נמשך בחי הדעת העליון המחבר ומייחד חו"ב [חכמה ובינה] מוח ולב והיינו כי עסק התורה הוא בבחי ביטול אליך ה' נפשי אשא מחשבה במחשבה דבור בדבור כו'.

e dela provém o nível do Daat superior, que une e unifica Chochmá e Biná, o cérebro e o coração. Isto é, o estudo da Torá se dá num estado de autoanulação: “A Ti, Havayá, elevo minha alma”: pensamento com pensamento, fala com fala, etc.

16 ולכן עי"ז נמשך להיות מוח שליט על הלב שלא יהיה התפעלות הלב בענין אהבה בבחי יש אני אוהב ויש אני כו'.

Portanto, por meio disso, o cérebro passa a governar o coração, de modo que o despertar do coração no amor não se dê na forma de “há um ‘eu’ que ama” e “há um ‘eu’”, etc.,

אלא בבחי ובכל נפשך ביטול כי אליך ה' נפשי אשא מפני שאתה עתיד ליטלה ממני כו'. ועמ"ש בד"ה וידעת היום גבי שלום לרחוק שנעשה קרוב:

mas, antes, na forma de “e com toda a tua alma”: autoanulação (bitul), pois “a Ti, Havayá, elevo minha alma”, porque “um dia Tu a tomarás de mim”, etc. E veja o que está escrito no discurso que começa com “E saberás neste dia”, a respeito de “paz para aquele que está distante”, que se tornou próximo.

17 ד וענין השלום בפמליא של מטה הוא לאכללא שמאלא בימינא פי" כי מדות שכנפש האלקית נקראו בכלל בחי' ימינא שהחסד גובר בהם

4. A questão da paz na família abaixo consiste em incluir a esquerda na direita. Isto é: os atributos emocionais (midot) da alma divina são chamados, em geral, de direita, pois neles prevalece Chesed (bondade);

ולכן נקראת הנשמה בת כהן אבל המדות דנה"ב [דנפש הבהמית] הן בחי' שמאלא ששרש ומקור נה"ב [נפש הבהמית] מפני שור מהשמאל.

e, por isso, a alma é chamada “filha de um Kohen”. Mas os atributos da alma animal são a esquerda, pois a raiz e a origem da alma animal vêm da “face de um boi à esquerda”.

18 והנה יש כ"ח עתים שלפעמים הנה"ב [הנפש הבהמית] כפופה להנה"א [להנפש האלקית] בתכלית ופעמים מתגבר לימשך אחר תאות גשמיים ואין זה שלום,

Ora, há vinte e oito “tempos”: às vezes, a alma animal está completamente subjugada à alma divina, e às vezes se fortalece, deixando-se arrastar pelos desejos físicos; e isso não é paz.

אבל השלום הוא שיהי' [שיהיה] שמאלא אתכלל בימינא שיתבררו המדוי' [המדות] דנה"ב [דנפש הבהמית] להבטל בהמדוי' דנה"א [דנפש האלקית] ועמ"ש מזה בביאור' [בביאור] ע"פ ואהיה אצלו אמן

A paz, porém, consiste em que a esquerda seja incluída na direita: que os atributos da alma animal sejam refinados, de modo a se anularem nos atributos da alma divina. E veja-se o que está escrito a esse respeito no Biur (explicação) sobre “E eu estava com Ele como um amon (criança de colo)”,

וכמ"ש בכל לכבך בשני יצריך שישוב היצה"ר [היצר הרע] ממש לאהבת ה' ע"י ההתכוננות איך שבאמת אין עוד ממש וא"כ למי יחפוץ זולתו ית'

e como está dito: “com todo o teu coração (levavcha)”, isto é, com as duas inclinações; que a própria inclinação ao mal se transforme no amor a D'us, por meio da contemplação de que, na verdade, literalmente, “não há nada além Dele”; sendo assim, quem se poderia desejar além Dele, bendito seja?

והנה שלום זה נעשה ג"כ ע"י התורה כי עיקר בירור המדות הוא ע"י המשכת הדעת שהוא חיות המדות ופנימיותן והוא הממשיך בחי' חו"ב [חכמה ובינה] במדות להיות בחכמה אתברירו המדות של נה"ב [נפש

הבהמית]

Ora, esta paz também é produzida por meio da Torá. Pois o principal refinamento dos atributos se dá pela extensão de Daat (conhecimento), que é a força vital dos atributos e sua dimensão interior; é Daat que introduz Chochmá (sabedoria) e Biná (entendimento) nos atributos, para que “por meio de Chochmá eles sejam refinados” — os atributos da alma animal

(כמ"ש מזה בביאור ע"פ מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה בענין הדעת מהו משמש.

(como está escrito a esse respeito no Biur sobre “Muitas águas não podem apagar o amor”, acerca de Daat: qual é a sua função.

ועמ"ש ג"כ בד"ה וכל בניך בענין א"ת [אל תקרי] בניך אלא בוניך שכדי להיות בחי' ורב שלום זהו ע"י בחי' בוניך שהיא עול תורה ועמ"ש בביאור ע"פ מים רבים כו')

E veja-se também o que está escrito no discurso que começa com “E todos os teus filhos”, acerca de “Não leias ‘teus filhos’ (banayich), mas ‘teus construtores’ (bonayich)”: para que haja [a qualidade de] “e grande paz”, isso se dá por meio do nível de “teus construtores”, que é o jugo da Torá. E veja-se o que está escrito no Biur sobre “Muitas águas”, etc.)

והנה ע"י נמשך למעלה המתקת הגבורות והוא ענין יחוד ו"ה והוא המשכת סוכ"ע בממלא כל [בממלא כל עולם] וכלל המשכה זו הוא ע"י מעשה המצות

Ora, por meio disso, o abrandamento das Guevurot é estendido ao Alto; este é o conceito da união de vav e hei, que consiste em estender a luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) para dentro da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin). E, de modo geral, essa extensão se dá por meio do cumprimento das mitsvot.

וזהו והיה מעשה הצדקה שלום שהצדקה ממשיך ג"כ בחי' שלום הנ"ל דכמו שע"י הצדקה נעשה שלום למטה שהעני מתקנא בהעשיר וע"י הצדקה נעשה שלום ביניהם כך ג"כ גורם שלום למעלה בין משפיע למקבל כו'.

E este é o sentido de “E a obra da caridade (tsedacá) será paz”: a caridade também estende a paz mencionada acima. Pois, assim como por meio da caridade se faz paz abaixo — uma vez que o pobre inveja o rico, e por meio da caridade se faz paz entre eles —, assim também ela produz paz acima, entre quem transmite e quem recebe, etc.

19 ועי באגה"ק [באגרת הקודש] בד"ה והיה מעשה הצדקה שלום ועמ"ש עוד מענין זה דשלום בפמשמ"ע [בפמליא של מעלה] חיבור הרצוא ושוב דלב ומוח ושלום בפמליא של מטי' [מטה] בד"ה וכל העם רואי' [רואים] את הקולות בפי יתרו ע"ש.

E veja Igueret HaKodesh, na carta que começa: “E a obra da caridade será paz”. E veja também o que está escrito adiante sobre este tema da paz na corte celestial — a união do correr e retornar (ratzo vashov) do coração e do cérebro — e sobre a paz na corte terrestre, no maamar que começa: “E todo o povo via as vozes”, na Parashat Yitró; veja lá.

20 ואחר כ"ז [כל זה] יובן ענין נקמת הוי' במדין כי בחי' שנאת חנם ופירוד זהו ממש המנגד לשם הוי' שעיקרו השלום וההתכללות בפמשמ"ע [בפמליא של מעלה] ושל מטה.

Depois de tudo isso, compreender-se-á o sentido da “vingança de Havayá contra Midian”: pois o ódio gratuito e a separação são precisamente o que se opõe ao Nome Havayá, cuja essência é a paz e a inclusão mútua das moradas de cima e da morada de baixo.

והענין שע"י בחי' התכללות שנעשה ע"י נמשך אור עליון מבחי' שלימותא דכולא הכולל הכל כי ממך הכל כתיב. משא"כ בחינת הפירוד כו'.

A explicação é que, por meio da inclusão mútua que assim se produz, atrai-se uma luz superior do nível da “plenitude de tudo” (shelimusá decholé), que inclui tudo, pois está escrito: “Pois tudo vem de Ti.” Já com a separação, etc.

21 ולכן מלחמת מדין הוא לנקום נקמת שם הוי' ממש. וזהו החלצו דמשמע כולכם פי' כי כל אדם צריך לעמוד במלחמה זו ללחום עם יצרו בעד שם הוי' המורה על יחוד

Portanto, a guerra contra Midian visa vingar o próprio Nome Havayá. E este é [o sentido de] “Ar-marem-se (hehaltzu)”, que implica todos vocês: isto é, cada pessoa deve tomar parte nesta guerra, lutando contra sua inclinação em defesa do Nome Havayá, que indica unidade;

והיינו שיהיה ההתכללות כולם כאחד ממש כאיש אחד בלי שום פירוד לבבות וכו' ועי"ז דוקא יכניעו את מדין.

isto é, que todos se incluam mutuamente, sendo verdadeiramente um só, como um único homem, sem qualquer divisão entre os corações etc.; e é especificamente por meio disso que subjugarão Midian.

22 וז"ש [וזהו שכתוב] לכל מטות כי הנה ס"ר נשמות הן נגד ו"ק [וי קצוות] הכלולים כ"א [כל אחד / כל אחת] מיו"ד ויו"ד מיו"ד כו'

E isto é [o sentido de] “para todas as tribos (matot)”: pois as seiscentas mil almas correspondem às seis extremidades (vav ketzavot), cada uma composta de dez, e [cada] dez, de dez, etc.

והנה יש ו"ק [וי קצוות] מלמעלה למטה וממטה למעלה [למעלה / למעלה] והן ב' בחי' שבטים כמ"ש ששם עלו שבטים שבטי י"ה היינו מעלמא דדכורא ועלמא דנוק' [דנוקבא].

Ora, há seis extremidades de cima para baixo e de baixo para cima, e estas são dois níveis de tribos, como está escrito: “Ali subiram as tribos, as tribos de Yah”: isto é, do mundo masculino e do mundo de Nukvá (o feminino).

וכן במטות יש ב' בחי' הא' ההטייה וההמשכה מלמעלה למטה כמו הט שמ"ך ותרד (תהלים קמ"ד). ויש הטיה מלמטה למעלה נטיית לבי לעשות חק"ך.

Do mesmo modo, em matot há dois níveis: o primeiro é a inclinação e a extensão de cima para baixo, como em “Inclina os Teus céus e desce” (Salmos 144); e há uma inclinação de baixo para cima: “Inclinei meu coração para cumprir os Teus estatutos”.

והנה פרח מטה אהרן. הרם את מט"ך כו' וצ"ל ההתכללות מכל הבחי' ע"י ב' השלומות הנ"ל דפמשמ"ע [דפמליא של מעלה] ושל מטה.

“E eis que o bastão (matê) de Aharon floresceu”; “Ergue o teu bastão (matê)”, etc. E é necessário que todos os níveis se incluam uns nos outros, por meio dos dois [tipos de] paz mencionados acima: a da família acima e a de baixo.

וזהו לכל מטות ולא מכל דמכל היה משמע רק מהשבטים שלמטה שהן מבחי' עלמא דנוק' [דנוקבא]

E isto explica [por que diz] “para todas as tribos”, e não “de todas”: pois “de todas” implicaria somente as tribos de baixo, que pertencem ao nível do mundo de Nukvá;

אבל לכל משמע כולן והיינו שע"י בחי' ההתכללות למטה ב"ב שבטים שלמטה יומשך אור מלמעלה משרש הי"ב שבטים שנק' שבטי י"ה בחי' פמשמ"ע [פמליא של מעלה] כנ"ל.

mas “para todas” indica todas elas. Isto é, por meio da inclusão mútua abaixo, nas doze tribos de baixo, será atraída luz de cima, da raiz das doze tribos, que são chamadas “as tribos de Yah”, o nível da família acima, como mencionado acima.

23 וזהו ויהיו על מדין שע"י ישראל עליהם אור מבחי' שלימותא דכולא שלמעלה מעלה משרש בחי' מדין כו'.

E este é [o sentido de] “e estejam sobre Midian”: que, por meio disso, repouse sobre eles uma luz do nível da “plenitude de tudo”, muito acima da raiz do nível de Midian, etc.

וז"ש [וזהו שכתוב] אמרו אליו כל שהוא ית' נקי כל שכולל הכל ושורה ע"י ההתכללות למטה. ובכל הנ"ל יובן חומר שנאת חנם. ועמ"ש בד"ה הן עם אחד ושפה אחת.

E este é [o sentido de] o que está escrito: “Digam a Ele: ‘Tudo’”, pois Ele, bendito seja, é chamado “Tudo”, uma vez que inclui tudo, e repousa [sobre eles] por meio da inclusão mútua abaixo. De tudo o que foi dito acima, compreender-se-á a gravidade do ódio gratuito. E veja o que está escrito no discurso que começa: “Eis que um povo e uma só língua”.

24 והנה הגורם החיבור והתכללות הוא בחי' משה ונחנו מה כו' ולכן היה צ"ל מלחמת ונקמת מדין ע"י משה דוקא,

Ora, aquilo que causa a união e a inclusão mútua é o nível de Moshe: “e o que somos nós?”, etc.; por isso, a guerra e a vingança contra Midian tinham de ocorrer especificamente por meio de Moshe.

וזהו מ"ש ברבות בשה"ש [בשיר השירים] ע"פ שניך כעדר הרחלים כו' שכולם מתאימות דקאי על ישראל שהלכו במלחמת מדין וכ"ה ג"כ ברבות (ר"פ מטות),

E é isso que se diz em [Midrash] Rabbah sobre Shir HaShirim, a respeito do versículo “Teus dentes são como um rebanho de ovelhas”, etc.: “todas elas são pareadas”; isso se refere a Israel, que foi à guerra contra Midian. O mesmo consta também em [Midrash] Rabbah (no início da Parashat Matot).

והענין כמ"ש במ"א ע"פ הנ"ל דפ"י שעלו מן הרחצה הוא ענין המשכת מ"ד [מ"יין דוכרין] מבחינת ים החכמה והיינו ע"י משה רע"מ [רע"א מהימנא] שנא' [שנאמר] בו כי מן המים משיתיהו

A explicação, conforme está escrito em outro lugar sobre o versículo mencionado acima, é que o sentido de “que subiram da lavagem” é o fluxo de mayin duchrin (águas masculinas) do mar de Chochmá (sabedoria); e isso ocorre por meio de Moshe, o pastor fiel (Raaya Mehemna), a respeito de quem foi dito: “pois eu o tirei da água”.

ולכן שעלו מן הרחצה הוא ר"ת [ראשי תיבות] משה, ועי"ז נעשו שכולם מתאימות שהוא בחי' ההתכללות יחד ממש ולכן הם דוקא שנלחמו על מדין וכנ"ל שלהיות על מדין הוא ע"י ההתכללות יחד:

Portanto, “que subiram da lavagem” (she'alu min harachtzah) tem como iniciais as letras do nome Moshe. Por meio disso, tornaram-se “todas pareadas”, o que corresponde ao nível da inclusão mútua, verdadeiramente juntos; por isso, foram especificamente eles que lutaram contra Midian, como mencionado acima: prevalecer sobre Midian ocorre por meio da inclusão mútua em união.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/matos/6/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak